

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	22.12.2025 09:03:15 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (21 sivua)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 36

00521 Helsinki

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UUDELY/1772/2024

**Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain mukaisesta Natura-arvioinnista koskien
Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi)-Inkoo 2 * 400 kV voimajohtohanketta**

Uudenmaan ELY-keskus on kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) koskien Fingrid Oyj:n voimajohtohanketta välillä Hikiä (Hausjärvi)-Inkoo. Osana hanketta laadittiin luonnonsuojelulain 35 § mukaiset Natura-arvioinnit kymmenen Natura-alueen osalta. Arvioidut Natura-alueet olivat Nuuksio (FI0100040, SAC/SPA), Siuntionjoki (FI0100084 (SAC)/FI0100085 (SPA), Pikkujärvi (FI0100030, SPA), Stormossen (FI0100018, SAC), Meiko-Lappträsk (FI0100021, SAC), Kytäjä-Usmin metsäalue (FI0100051, SAC), Petkelsuo (FI0100053, SAC), Kalkkilammi-Sääksjärvi (FI0100056, SAC) ja Torsgårdin metsä (FI0100100, SAC).

Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista kaikkien em. Natura-alueiden osalta pl. Siuntionjoen ja Pikkujärven Natura-alueet, joille ei sijoitu Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.

Laaditut Natura-arvioinnit

Seuraavassa esitetään yhteenvedot voimajohtohankkeen yhteydessä tehdyistä Natura-arvioinneista Metsähallituksen hallinnassa olevien Natura-alueiden osalta. Arvioinnit on toteuttanut Ramboll Finland Oy (arviointien päiväys 20.10.2025). Yksityiskohtainen kuvaus arvioinnista on löydettävissä varsinaisista Natura-arviointiraporteista.

Kytäjän-Usmin metsäalue (FI0100051, SAC)

Kytäjä-Usmin Natura-alueen arvo perustuu ennen kaikkea laajaan, rakentamattomaan luontokokonaisuuteen, jollainen on tiheään asutulla Uudellamaalla ainutlaatuinen. Alueen suojeluperusteena on kaikkiaan kahdeksan luontodirektiivin luontotyyppiä (3160, 3260, 7140, 8220, 9010, 9050, 9080 ja 91D0) sekä luontodirektiivin liitteen II

lajeista liito-orava ja hajuheinä. Lisäksi Natura-tietolomakkeessa mainitaan 15 muuta alueelle huomionarvoista kasvi- ja lintulajia.

Arvioitu hanke (vaihtoehdot P_F-G ja P_G-I) sijoittuu Kytäjän–Usmin metsäalueen itäpuolella uuteen maastokäytävään. Johtokäytävä sijoittuu alueella pääosin pellolle, josta puustoa ei tarvitse poistaa. Lähimmillään puustoa poistetaan noin 500 metrin etäisyydeltä Natura-alueesta. Valtaosa raivattavasta alueesta sijoittuu kuitenkin yli kilometrin etäisyydelle.

Natura-arvioinnin mukaan hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta Kytäjä–Usmin suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin eikä luontodirektiivin liitteen II lajeista hajuheiniin. Liito-oravan osalta puuston poistaminen voi heikentää lajin leviämisen- ja kulkuyhteyksiä. Vaikka lajin elinympäristö Natura-alueella ei suoraan heikenny, voi voimajohtokäytävän aiheuttama kulkuyhteyden katkeaminen aiheuttaa populaation eristymistä. Merkittävän heikennyksen mahdollisuutta ei ole mahdollista sulkea pois ilman yksityiskohtaista tarkastelua.

Arvioinnin mukaan Kytäjä–Usmin Natura-alueen liito-oravapopulaatio ei ole erityisen eristynyt vaan alue muodostaa eheän kokonaisuuden. Vanhoja havaintopaikkoja on Natura-alueella laajasti, mikä viittaa alueella olevan riittävästi liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä. Ilman muiden hankkeiden yhteisvaikutusta hankkeesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia liito-oravalle. Natura-alueen lähiympäristössä ei ole suunnitteilla sellaisia hankkeita, jotka voisivat yhdessä tämän rakennushankkeen kanssa aiheuttaa merkittävää heikennystä suojeluperusteisiin.

Meiko–Läppträsk (FI0100021, SAC)

Meiko–Läppträskin Natura-alue on Kirkkonummen ja Siuntion rajalla sijaitseva luontokokonaisuus, jonka perustan muodostavat luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvat alueet. Alueen suojeluperusteena on kaikkiaan 12 luontodirektiivin luontotyyppiä (3110, 3160, 3260, 7110, 7140, 8210, 8220, 9010, 9020, 9050, 9070 ja 91D0) sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava ja saukko. Lisäksi alueen Natura-tietolomakkeessa tunnistetaan 32 muuta alueelle huomionarvoista eläin-, kasvi-, ja sienilajia.

Voimajohto (vaihtoehto I_D-E) sivuaa Meiko-Läppträskin Natura-alueen länsireunaa ja johtokäytävä leikkaa pieneltä osin Natura-alueetta. Rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan suoria vaikutuksia luontotyypeille, sillä voimajohtoon liittyvät rakennustyöt

eivät sijoitu luontotyyppikuvioille. Rakennustöitä enintään 0,01 ha kohdistuu Natura-alueen puolelle.

Luontotyypeistä pikkujoket ja purot -luontotyyppiin kuuluva Skvallerbäcken sijoittuu voimajohtoon nähden ylävirtaan, jolloin rakentamisesta vapautuva kiintoaine tai mahdolliset haitta-aineet eivät kulje luontotyyppikuviota kohti. Siten myös esimerkiksi pölyämisestä johtuva pölylaskeuma kulkeutuu nopeasti pois suojellulta luontotyyppiltä. Virtaussuuntien perusteella pikkujokiin ja puroihin kohdistuvien merkittävien vaikutusten mahdollisuus voidaan sulkea pois. Alueen muihin luontotyyppien (luonnonmetsät, lehdot, puustoiset suot) kohdistuvat vaikutukset voidaan sulkea pois, sillä vaikutusmekanismit eivät alueen pinnanmuotojen ja etäisyyksien vuoksi yllä näille alueille.

Meiko-Läppträskin alueelta tai sen läheisyydessä (alle 1 km) tehdyt saukkohavainnot sijoittuvat Natura-alueen itäosiin. Voimajohdon lähimmällä osa-alueella ei ole aineiston mukaan tavattu saukkoa. Saukolle mahdollisesti soveltuva elinympäristö on Skvallerbäcken, joka kuuluu muusta Natura-alueesta erilliseen osaan. Skvallerbäckenin yläjuoksulla on lisäksi Långträsk-niminen pieni järvi, joka ei kuulu Natura-alueeseen. Arvioinnin mukaan on epätodennäköistä, että puro tai järvi toimisivat merkittävänä lisääntymispaikkana saukolle. Kun rakentamisen aikaisen melun ja häiriön aiheuttamat tekijät huomioidaan, vaikutuksen merkittävyys arvioidaan saukon kannalta vähäiseksi ja merkittävä heikennys voidaan sulkea pois. Saukon kannalta on arvioinnin mukaan kuitenkin noudatettava varovaisuutta rakentamisen aikana. Lieventävillä toimenpiteillä voidaan varmistaa, ettei saukkoon kohdistu melu- ja häiriövaikutuksia siinäkään tapauksessa, että alueella todettaisiin saukolle merkittävä alue, kuten lisääntymis- tai levähdyspaikka.

Natura-alueen liito-oravapopulaation herkkyys arvioidaan kohtalaiseksi, koska vaikka laji on herkkä kulkuyhteyksien heikkenemiselle, esiintyy lajia alueella laajalti eikä populaatio ole eristynyt. Arvioinnin mukaan Natura-alueen osa, joka sijoittuu suunnitellun voimajohdon viereen, on pienempi osa laajasta Natura-alueesta. Vaikutuksille alttiilla Natura-alueen osalla ei ole tehty havaintoja liito-oravasta, eikä alueella ole todennäköisiä lajille soveltuvia elinympäristöjä. Liito-oravaan kohdistuvan vaikutusalueen laajuus on arvioinnin mukaan merkityksetön, eikä voimajohdon rakentaminen ei siten voimista tai aiheuta liito-oravapopulaation eristymistä. Vaikutuksen voimakkuus on siten merkityksetön.

Petkelsuo (FI0100053, SAC)

Petkelsuo on valtakunnallisesti merkittävä suoalue, jonka suoyhdistymä on hyvin kehittynyt ja muodostaa luonnontilaisen kokonaisuuden. Alueella pesii etelärannikolle harvinaisia suolintuja kuten kapustarinta, liro ja kurki. Natura-alueen suojeluperusteena on kaikkiaan neljä luontodirektiivin luontotyyppiä (7110, 7160, 9050 ja 91D0) sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava.

Natura-alue on noin 175 metrin päässä alueen luoteis- (vaihtoehto P_G-I) ja noin 400 metrin päässä idän puolelle sijoittuvasta reittivaihtoehdosta (P-H-J). Rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan suoria vaikutuksia Natura-alueen luontotyypeille, sillä voimajohdon rakennustyöt sijoittuvat Natura-alueen ulkopuolelle. Petkelsuon länsipuolelle sijoittuva vaihtoehto on eri valuma-alueella kuin Petkelsuo, minkä vuoksi rakennusalueelta ei valu vesiä Petkelsuon suuntaan. Petkelsuon luoteispuolella oleva voimajohto sijoittuu samalle valuma-alueelle, mutta virtaussuunta on suosta poispäin. Keidassoihin ja muihin alueen luontotyypeihin kohdistuvat vaikutukset voidaan sulkea pois.

Reittivaihtoehto P_H-J sijoittuu pohjois-eteläsuuntaisesti Natura-alueen ja sen itäpuolella sijaitsevan Lapinmäen alueen väliin. Lapinmäestä on tehty vuonna 2005 runsaasti liito-oravahavaintoja. Havaintoja on myös suunnitellun voimajohdon länsipuolelta, johon sijoittuu myös Natura-alueen ainut liito-oravahavainto. Muilla reittivaihtoehdoilla ei ole vaikutuksia liito-oravaan Petkelsuon Natura-alueella. Ramboll Finland on tehnyt voimajohdon alueella vuonna 2024 liito-oravaselvityksiä, joissa voimajohdon alue todettiin liito-oravalle soveltumattomaksi. Vaikka liito-oravien esiintymisen todennäköisyys on vähäinen, on mahdollista, että 1–2 yksilöä (käytännössä 100 % Natura-alueen kannasta) eristyy Lapinmäessä sijaitsevasta populaatiosta. Merkittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea.

Arvioinnin mukaan liito-oravan kulkuyhteyksien säilyminen tulee Lapinmäen kohdalla turvata lieventävillä toimenpiteillä. Liito-oravan kulkuyhteyksien säilyminen idän suuntaan tulee turvata ensisijaisesti jättämällä puustoinen kulkuyhteys, jota pitkin liito-orava voi alittaa voimajohdon. Liito-oravan liikkumista voidaan tarvittaessa edistää myös kulkuyhteyksillä tai puustoisella viherkäytävällä. Mikäli kulkuyhteys voidaan riittävillä toimenpiteillä säilyttää, sillä voidaan ehkäistä liito-oravapopulaation eristymistä. Myös liito-oravaan kohdistuvat vaikutukset voidaan näin todeta merkityksettömiksi.

Stormossen (FI0100018, SAC)

Stormossenin Natura-alue on Uudellamaalla poikkeuksellisen luonnontilainen keidassuo, jonka reuna-alueet ovat käytännössä ojittamattomia. Natura-alueen suojeluperusteena on viisi luontodirektiivin luontotyyppiä (7110, 8220, 9010, 9080 ja 91D0).

Suunniteltu voimajohto (vaihtoehto I_G-H) sijoittuu lähimmillään noin 100 metrin päähän Stormossenin Natura-alueen pohjoispuolelle. Rakennus- tai maanmuokkaustoimenpiteitä ei sijoitu Natura-alueelle, joten näistä aiheutuvat vaikutukset alueen luontotyypeihin voidaan sulkea pois. Rakentamisaluetta lähimpänä olevien keidassoiden tyyppilajeissa ei ole mainittu lajeja, joka voisi häiriintyä melusta.

Vaikutusten arviointi kohdennettiin keidassuot-luontotyyppiin, johon voi kohdistua kuormittavia vaikutuksia pintavesivalunnan kautta. Muihin luontotyypeihin kohdistuvat vaikutukset voitiin sulkea pois karttatarkastelulla. Pintavalunta hakkuualueelta on hyvin vähäistä maanpinnan muotojen perusteella, minkä vuoksi mahdollinen kuormitus jää voimajohdon ja Natura-alueen väliseen metsään. Suojelun perusteena olevaan keidassuohon ei arvioinnin mukaan aiheudu havaittavissa olevia lajisto- tai vesitalouden muutoksia, vaikka vaikutukset yltäisivät luontotyyppille, sillä suoluontotyyppit eivät ole erityisen herkkiä kiintoaine- tai ravinnekuormitukselle. Haitallisten aineiden pölyäminen tulee kuitenkin estää ja öljypäästöriskiä lieventää mahdollisimman paljon.

Nuukio (FI0100040, SAC/SPA)

Nuukion kansallispuisto- ja Natura-alue on eteläisen Suomen suurin läntisen taigaluonnon, erityisesti metsien, suojelualue. Suuri osa alueen metsistä on ollut talouskäytössä jo pitkään, mutta alueella on myös luonnontilaisia metsiä. Nuukion Natura-alueen suojeluperusteina on kaikkiaan 17 luontodirektiivin luontotyyppiä (3110, 3260, 3160, 6270, 6430, 7110, 7140, 7160, 7230, 8220, 9010, 9020, 9050, 9070, 9080, 9180 ja 91D0), luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava, saukko ja kirjoverkkoperhonen sekä laaja kirjo lintudirektiivin lintulajeja (ensisijaisesti suo- ja metsäympäristön lajeja).

Suunniteltu voimajohto (vaihtoehdot P_V-W – P_Y-Z) sijoittuu 1,4–2,5 km päähän Nuukion Natura-alueen luoteispuolelle. Hankkeesta ei arvioida kohdistuvan vaikutusta alueen luontotyypeille. Lisäksi saukkoon ja kirjoverkkoperhoseen

kohdistuvat vaikutukset voidaan sulkea pois voimajohtoon sijainnin (kirjoverkkoperhonen) ja lajin kannalta potentiaalisten elinympäristöjen puuttumisen (saukko) perusteella. Voimajohtolinjauksen läheisyydestä on tehty havaintoja liito-oravasta. Vuoden 2024 liito-oravaselvityksissä Nuuksion luoteispuoleisella voimajohto-osuudella ei havaittu liito-oravia. Potentiaalisia pesäpuita ja soveltuvaa elinympäristöä oli jonkin verran. Voimajohtolinjan läheisyydessä olevien havaintojen ei kuitenkaan arvioida olevan Natura-alueella elävien liito-oravien elinpiiriä, joten merkittävien heikennysten mahdollisuus voidaan sulkea pois. Arviointi kohdistetaan Nuuksion Natura-alueen osalta alueen suojelun perusteella oleviin lintulajeihin.

Arvioinnissa mahdollisesti merkittäväksi vaikutukseksi tunnistettiin törmäysriski linnuille. Lajikohtaisen tarkastelun perusteella törmäysriski arvioidaan useimmille lajeille kohtalaiseksi tai vähäiseksi. Kurkeen, laulujoutseneen, pöllöihin ja teereen kohdistuva törmäysriski arvioidaan merkittävyydeltään vähäiseksi: vaikka törmäysriski on olemassa, tarjoaa Nuukio ja sen ympäristö runsaasti lajeille soveltuvia ruokailu- ja levähdyspaikkoja, joihin suhteutettuna voimajohtoon läheinen törmäysriskialue on hyvin pieni. Satunnaisesti yksittäiset yksilöt saattavat menehtyä, mutta merkittävän heikennyksen kynnyks ei arvion mukaan ylitä. Yhdenkään lajin suotuisa suojelun taso ei vaarannu.

Kalkkilammi-Sääksjärvi FI0100056, SAC)

Kalkkilammi-Sääksjärven Natura-alue koostuu kolmesta alueesta Hyvinkään ja Nurmijärven rajan tuntumassa. Alueella esiintyy useita harvinaisia letto-, lähde-, harju- ja vesikasvilajeja. Natura-alueen suojeluperusteena on yhdeksän luontodirektiivin luontotyyppiä (3110, 3160, 7110, 7140, 7160, 7230, 9050, 9060 ja 91D0).

Suunniteltu voimajohto (vaihtoehto P_I-Q) sivuaa Kalkkilammi-Sääksjärven Natura- aluetta alueen keskiosissa lähimmillään noin 100 metrin päässä. Rakennus- tai maanmuokkaustoimenpiteitä ei kohdistu Natura-alueelle, joten näistä aiheutuvat vaikutukset Natura-alueen luontotyypeihin ja niiden ominaispiirteiseen kasvilajistoon voidaan sulkea pois. Hankkeesta ei aiheudu vesitalouden muutoksia järvi-, suo-, ja metsäluontotyypeihin, sillä Natura-alueeseen ei kohdistu voimakasta valunnan lisääntymistä tai ojituksiin liittyvää kuivumista. Merkittävien vaikutusten mahdollisuus voidaan arvioinnin mukaan sulkea pois kaikkien suojeluperusteena olevien luontotyyppien osalta. Arvioinnissa suositellaan kuitenkin lieventävänä toimenpiteenä vähentämään öljypäästön ja pölyämisen riskiä työskenneltäessä Natura-alueen ympäristössä.

Torsgårdin metsä (FI0100100, SAC)

Torsgårdin metsän Natura-alue on vanhan metsän alue, jonka monimuotoisuutta lisäävät mm. puronvarret, jyrkänteet sekä kallioalueet. Alueen suojeluperusteena on yhdeksän luontodirektiivin luontotyyppiä (8220, 9010, 9050, ja 91D0) sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista liito-orava.

Hankkeen vaihtoehdot sijoittuvat korkeaan mäkeen noin 40 metriä (vaihtoehto I_B-C_I) tai 800 metriä (I_B-C_i) Natura-alueen itäpuolelle. Natura-alueen ja voimajohdon väliin jää sola, joka lähtee Natura-alueen puolella nousemaan. Maastonmuotojen perusteella valunnan mukana kulkevat päästöt alueen luontotyypeille voidaan sulkea pois. Arvioinnin mukaan rakentamisen aikainen melu voi häiritä lajeja. Liito-orava ei ole erityisen herkkä ihmisen läsnäololle tai lievälle meluhaitalle. Natura-alue on kuitenkin niin lähellä, että lieviä vaikutuksia saattaa arvioinnin mukaan aiheutua.

Voimajohto sijoittuu Natura-alueen pohjois- ja itäpuolelle, jossa se voi muodostaa kulkuesteitä liito-oravalle. Voimajohto sijoittuu Natura-alueen pohjoispuolella Övitsbybergenin ja Torsgårdin metsän liito-oravan esiintymisalueiden väliin. Arvioinnin mukaan kulkuyhteys on kuitenkin jo hävinnyt, sillä peltoalueet eivät mahdollista puustoista yhteyttä alueiden välillä. Samoin kulkuyhteydet muihin liito-orava-alueisiin lounaispuolella olevaa aluetta lukuun ottamatta arvioidaan hävinneiksi, vaikka alueella on jonkin verran metsäistä ympäristöä. Arvioinnin mukaan Natura-aluetta lähin vaihtoehto (I_B-C_I) on liito-oravan kannalta huonompi kuin alavaihtoehto (I_B-C_i). Estevaikutuksen merkittävyys liito-oravapopulaatiolle arvioidaan merkittäväksi ja hankkeen toteuttaminen edellyttää edelleen lieventäviä toimenpiteitä.

Arvioinnin mukaan liito-oravan kulkuyhteys idän suuntaan tulee hankkeen toteutuksessa turvata jättämällä puustoinen kulkuyhteys, jota pitkin liito-orava voi alittaa voimajohdon. Liito-oravan liikkumista voidaan tarvittaessa edistää kulkuyhteyksin tai puustoisella viherkäytävällä. Mikäli kulkuyhteys voidaan riittävillä toimenpiteillä säilyttää, sillä voidaan ehkäistä liito-oravapopulaation eristymistä. Tällöin merkittävää heikennystä liito-oravaan ei synny.

Metsähallituksen lausunto Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen Natura-arvioinneista***Yleistä Natura-arviointien asianmukaisuudesta***

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnit on kohdennettu luonnonsuojelulain mukaisella tavalla suhteessa alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin. Myös arvioinnin pohjana käytetty aineisto on Metsähallituksen näkemyksen mukaan pääosin riittävä vaikutusten merkittävyyttä koskevien johtopäätösten tekemiseen.

Vaikutuksia arvioidaan Natura-arvioinneissa kaksipuolaisella menetelmällä, jossa arvioinnin ensimmäisessä vaiheessa tunnistetaan vaikutusten kannalta keskeiset luontoarvot (lajit/luontotyytit), joihin hankkeella voi olla vaikutusta. Näiden luontoarvojen osalta arviointeja on edelleen tarkennettu yksityiskohtaisella tarkastelulla. Metsähallitus katsoo, että arvioinnissa käytetty menetelmä on asianmukainen ja se mahdollistaa arvioinnin kohdentamisen vaikutusten kannalta keskeisiin lajeihin ja luontotyyteihin.

Metsähallitus katsoo Natura-arviointien puutteeksi sen, ettei erityisesti yksityiskohtaisempien vaikutusten arviointien (Natura-arviointien 2. vaihe) tueksi esitetä juurikaan aluekohtaista, maastossa kerättyä tietoa varsinaisen voimajohtokäytävän tai voimajohtokäytävän ja Natura-alueen välisestä kasvillisuudesta. Metsähallitus huomauttaa, että suunniteltu voimajohtokäytävä sijoittuu useiden Natura-alueiden osalta hyvin lähelle (etäisyys alle 100 metriä) Natura-alueen rajaa. Näin ollen mm. voimajohtokäytävän toteuttamisesta aiheutuva reunavaikutus tulee todennäköisesti ulottumaan myös em. luontotyyteille.

Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen luontoselvityksessä 2024–2025 (Ramboll Finland Oy, päiväys 30.10.2025) voimajohtokäytävän luontoarvoja (kasvillisuus, linnusto, liito-orava) on kartoitettu myös Natura-alueiden läheisyydessä tai Natura-alueiden ohituskohdissa. Tehtyjen luontoselvitysten aineistoja tai maastohavaintoja alueiden nykytilasta ei Natura-arvioinneissa pääasiassa hyödynnetä, vaan arvioinnit perustuvat olemassa oleviin luonto- ja paikkatietoaineistoihin sekä karttatarkasteluun. Metsähallitus katsoo, että maastossa tehdyt havainnot esimerkiksi voimajohtokäytävän ja siihen rajautuvien alueiden kasvillisuudesta olisivat täydentäneet arviointia arvioitaessa esimerkiksi reunavaikutusten voimakkuutta tai Natura-alueen luontotyyppien kytkeytymistä alueen ulkopuolisiin elinympäristöihin.

Natura-arvioinneissa esitetään erityisesti liito-oravaan kohdistuvien vaikutusten osalta tarve lievennystoimenpiteille merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi. Tarvittavat lievennystoimenpiteet esitetään Natura-arvioinneissa yleispiirteisesti eikä erityisesti liito-oravan elinalueiden välisiä viherysteyksiä tai niiden toteutustapaa kuvata arvioinneissa yksityiskohtaisesti. Euroopan komission tiedonannon (2021/C 437/01) mukaan jokainen lieventävä toimenpide on Natura-arvioinnissa kuvattava yksityiskohtaisesti ja täsmennettävä, miten se poistaa tai vähentää todettuja haitallisia vaikutuksia. Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointeja tulee erityisesti liito-oravan osalta edellytettävien lievennystoimenpiteiden osalta tarkentaa merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi.

Metsähallitus lausuu Natura-arvioinneista alueiden suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lajien osalta yksityiskohtaisesti seuraavissa kappaleissa.

Kytäjän-USmin metsäalue (FI0100051, SAC)

Luontodirektiivin luontotyytit ja hajuheinä

Metsähallitus katsoo, ettei hankkeesta (vaihtoehdot P_G-I ja P_F-G) aiheudu todennäköisesti merkittävää heikentävää vaikutusta Kytäjä-USmin metsäalue -nimisen Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppihin voimajohtokäytävän sijoittuessa koko matkaltaan vähintään 500 metrin päähän Natura-alueesta. Hanke ei myöskään heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevan hajuheinin (luontodirektiivin liitteen II laji) esiintymistä.

Liito-orava

Liito-orava on Kytäjä-USmin Natura-alueen suojeluperuste. Arvioinnin mukaan hanke ei heikennä merkittävästi liito-oravan esiintymistä Natura-alueella. Arvioinnin mukaan valtatie 3 on jo todennäköisesti katkaissut lajin kulkuyhteydet lajin kannalta soveliaalle elinympäristöille Natura-alueelta idän suuntaan. Lisäksi lajin herkkyyttä vähentäväksi tekijäksi mainitaan Natura-alueen eheä kokonaisuus sekä havaintopaikkojen runsaus, joka arvioinnin mukaan viittaa alueella olevan paljon lajille soveltuvia elinympäristöjä.

Metsähallitus huomauttaa, että liito-oravan herkkyyttä lisää sen kapea geneettinen monimuotoisuus (Ito ym. 2025), mikä tekee lajin populaatioista haavoittuvia elinympäristömuutoksille. Nykytilanteessa valtatie 3:n voidaan jo ennen suunnitellun hankkeen toteuttamista arvioida heikentävän liito-oravan liikkumismahdollisuuksia Natura-alueelta itään. Liito-oravan elinympäristömallin (Natura-arviointi, Kuva 4) liito-

oravan kannalta potentiaalisia elinympäristöjä on Kytäjä-USmin metsäalueen ohella myös Natura-alueen koillispuolella valtatie 3 varressa sekä Hyvinkään Paavolan-Alhostenmäen alueella, joista on olemassa vanhoja liito-oravahavaintoja. Myös voimajohtohankkeen luontoselvityksessä 2024–2025 (Ramboll Finland Oy, päiväys 30.1.2025) liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä tunnistettiin valtatie 3 varresta, vaikka alueilta ei liito-oravaa löydetty. Metsähallitus huomauttaa, että valtatie 3 kulkee Natura-alueen koillispuolella siltaa pitkin puron yli, mikä voisi toimia liito-oravan kulkuyhteytenä itä-länsisuunnassa em. alueiden välillä. Nykytilanteessa on kuitenkin epävarmaa, pystyvätkö liito-oravat hyödyntämään em. yhteyttä.

Metsähallitus toteaa, että merkittävänä heikentämisenä voidaan pitää lajin kulkuyhteyksien katkeamista Natura-alueelta muuhun metsäelinympäristöverkostoon tai kulkuyhteyksien muuttumista niin kapeiksi, etteivät ne ole toimivia (KHO: 2015:269). Mikäli alueella esiintyvät liito-oravat ovat aikaisemmin pystyneet hyödyntämään Kytäjä-USmin ja Alhostenmäen välillä olevaa viheryhteyttä, voi suunniteltu voimajohtohanke ilman lievennystoimia käytännössä katkaista kyseisen yhteyden. Metsähallitus katsoo, että, huomioiden liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt valtatie 3:n länsi- (Kytäjä-USmin Natura-alue ja siihen kytkeytyvät metsäalueet) ja itäpuolella (mm. Alhostenmäki), voi em. yhteyden katkeamisella olla heikentävä vaikutus liito-oravan esiintymiseen.

Natura-arvioinnissa (kpl 6.2.) esitetään lievennystoimia luontotyyppeihin ja hajuheinään kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi, vaikka hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta em. luontoarvoihin. Liito-oravan osalta lievennystoimia ei arvioinnissa esitetä. Metsähallitus katsoo, että hankkeessa tulee liito-oravan kannalta varautua toiminnallisen viheryhteyden turvaamiseen erityisesti Usmin ja Alhostenmäen välillä ja turvata näin mahdollinen liito-oravan kulkureitti nykyisen valtatie 3 yli. Natura-arviointia tulee edelleen täydentää kuvauksella tavasta, jolla liito-oravan mahdollinen kulkuyhteys Natura-alueelta Alhostenmäen suuntaan voidaan turvata huomioiden valtatie 3:n vaikutus sekä suunniteltu voimajohtohanke.

Meiko-Lapträsk (FI0100021, SAC)

Luontodirektiivin luontotyypit

Suunniteltu voimajohto (vaihtoehto I_D-E) sivuaa Meiko-Lapträskin Natura-alueen länsireunaa, erityisesti Långträskin osa-alueita. Voimajohto sijoittuu alueella olemassa olevan voimajohdon yhteyteen, jonka leveys tulee hankkeessa levenemään 41 metrillä Natura-alueen suuntaan ja hanke sijoittuu noin 0,01 ha Natura-alueen puolelle.

Natura-alueen länsireunan alueita ei ole arvioitu kuuluvaksi Natura-luontotyypeihin. Metsähallitus katsoo, ettei hanke aiheuta vaikutuksia, jotka heikentävät todennäköisesti merkittäväällä tavalla Meiko-Lappträskin Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyypejä.

Liito-orava

Natura-arvioinnin mukaan hanke ei aiheuta merkittävää heikennystä Natura-alueen liito-oravalle. Perusteena on esitetty, että voimalinjaa lähin Natura-alueen osa ei ole liito-oravan kannalta merkittävä havaintojen eikä elinympäristötarkastelun perusteella. Lisäksi lajin herkkyyttä vähentävinä tekijöinä mainitaan arvioinnissa lajin laaja esiintyminen Natura-alueella sekä populaation pieni eristyneisyys. Metsähallitus huomauttaa, että liito-oravan herkkyyttä lisää sen kapea geneettinen monimuotoisuus¹, mikä tekee lajin populaatioista haavoittuvia elinympäristömuutoksille.

Meiko-Lappträskin kohdalla voimajohtokäytävä sijoittuu nykyisen voimajohdon viereen. Voimajohtokäytävän leventäminen tulee todennäköisesti vaikeuttamaan liito-oravien mahdollista liikkumista erityisesti Natura-alueelta länteen. Meiko-Lappträskin Natura-alueen länsiosista ei ole tiedossa liito-oravahavaintoja, vaan lajihavainnot painottuvat Natura-alueen itäosiin. Metsäalueet ovat Natura-alueen länsipuolella rikkonaiset ja alue muodostuu metsä- ja kallioalueiden sekä maatalousympäristöjen mosaiikista. Metsähallitus huomauttaa, että metsäiset alueet voivat olla merkittäviä liito-oravan kulkuyhteytenä, vaikka ne eivät olisi soveltuvia liito-oravan elinpiirin ydinalueiksi.

Metsähallitus katsoo, ettei suunniteltu voimajohtohanke olemassa olevat lajihavainnot sekä liito-oravan elinympäristömalli huomioiden heikennä todennäköisesti merkittävästi liito-oravan esiintymistä Meiko-Lappträskin Natura-alueella. Metsähallitus kuitenkin huomauttaa, että voimajohtokäytävän leventämisellä voi olla laajempaa vaikutusta liito-oravan liikkumiseen Kirkkonummen ja Siuntion metsäalueilla, mikä voi pitkällä aikavälillä heikentää liito-oravakannan tilaa.

Natura-arvioinnissa ei tunnisteta hankkeita, joilla hankkeella arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia. Metsähallitus huomauttaa, että erityisesti Natura-alueen itäpuolella Kirkkonummen kuntakeskuksen laajentuminen ja siihen liittyvä kaavoitus (mm. Kirkkonummen Kuntakeskuksen 2. vaiheen osayleiskaava) voivat vaikuttaa liito-oravan liikkumiseen Natura-alueelta itään ja kaakkoon. Metsähallitus korostaa, että useat Natura-alueen ympäristöön sijoittuvat maankäyttöhankkeet (voimajohdot,

asuinalueet jne.) tulevat osaltaan rajoittamaan liito-oravan liikkumismahdollisuuksia Natura-alueen ja alueen ympäristöön sijoittuvien metsäalueiden välillä.

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa ei tunnisteta luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla hankkeiden yhteisvaikutuksia Meiko-Lappträskin Natura-alueen suojeluperusteena olevaan liito-oravaan ja lajin kulkuyhteyksiin. Natura-arviointia tulee tältä osin täydentää arvioinnilla, jossa huomioidaan suunnitellun voimajohtohankkeen lisäksi muut Natura-alueen ympäristöön sijoittuvat maankäyttöhankkeet.

Saukko

Natura-arvioinnin mukaan on epätodennäköistä, että voimajohtokäytävän läheisyyteen sijoittuva puro (Skvallerbäcken) tai järvi (Långträsk) toimisivat merkittävänä lisääntymispaikkana saukolle, sillä lähialueelta ei ole tiedossa saukkohavaintoja. Sen sijaan saukon varsinainen esiintymisalue sijoittuu Natura-alueen suurempaan kokonaisuuteen, jossa järvet muodostavat laajan vesistöverkoston.

Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätös merkityksettömistä vaikutuksista saukon esiintymiseen on todennäköisesti perusteltu. Metsähallitus kuitenkin huomauttaa, että arviointiin liittyy epävarmuutta, koska saukon esiintymisestä alueella ei ole tarkkaa tietoa. Voimajohtokäytävän läheisyyteen sijoittuvien vesistöjen ominaispiirteiden (erityisesti Skvallerbäckenin puron pienuus) vuoksi Metsähallitus pitää kuitenkin epätodennäköisenä, että saukko säännöllisesti hyödyntäisi aluetta. Tästä syystä Metsähallitus pitää arvioinnin johtopäätöstä perusteltuna.

Petkelsuo (FI0100053, SAC)

Luontodirektiivin luontotyytit

Petkelsuon Natura-alue sijoittuu noin 175 metrin päähän alueen luoteis- (vaihtoehto P_G-I) ja noin 400 metrin päähän idän puolelle sijoittuvasta reittivaihtoehdosta (P-H-J). Lisäksi Natura-arvioinnissa tarkastellaan vaihtoehtoa P_H-I, joka sijoittuu pääosin maatalousalueelle vaihtoehdon P_G-I luoteispuolelle.

Metsähallitus katsoo, ettei voimajohtohanke (vaihtoehdot P_G-I, P-H-J, P_H-I) heikennä todennäköisesti merkittävästi Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppejä. Metsähallitus kuitenkin huomauttaa, että vaihtoehto P-G-I sijoittuu

samalle suomudostumalle Petkelsuon Natura-alueen kanssa ja hankkeen toteuttaminen tulee todennäköisesti osaltaan vaikuttamaan suomudostuman tilaan sekä lisäämään häiriövaikutuksia mm. alueen pesimälinnustoon. Metsähallitus katsoo, että suoluonnon kannalta paras vaihtoehto olisi Petkelsuon suoluonnon osalta vaihtoehto P-G-I, joka sijoittuu suomudostuman sijaan suoalueen viereisille maatalousalueille ja hakatulle metsäalueelle.

Liito-orava

Liito-orava on Petkelsuon Natura-alueen suojeluperuste. Arvioinnin mukaan hankevaihtoehto P_H-J voi ilman lieventäviä toimenpiteitä heikentää merkittävästi liito-oravan esiintymistä Petkelsuon Natura-alueella. Arvioinnin mukaan toteutuessaan em. vaihtoehto eristää voimajohdon ja valtatie väliin jäävän liito-oravan elinalueen. Muilla reittivaihtoehtoilta ei arvioida olevan vaikutusta vaikutuksia liito-oravan esiintymiseen Petkelsuon Natura-alueella.

Metsähallitus toteaa, että Natura-alueen itäpuolisesta Lapinmäestä on olemassa useita liito-oravahavaintoja ja alue on myös liito-oravan elinympäristömallin perusteella lajin kannalta potentiaalista aluetta. Myös Petkelsuon tunnetut liito-oravahavainnot sijoittuvat Natura-alueen koillisosiin, minkä vuoksi niiden voi arvioida kytkeytyvän em. Lapinmäen alueeseen.

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, että hankevaihtoehto P_H-J voi heikentää merkittävästi liito-oravan esiintymistä Petkelsuon Natura-alueella. Hankevaihtoehdon toteuttaminen edellyttää uuden voimajohtokäytävän raivaamisen Lapinmäen liito-oravan esiintymisalueen läheisyyteen. Arvioinnissa vaikutusten lieventämiseksi esitetään viheryhteyden muodostamista voimajohtokäytävän ali. Metsähallitus katsoo, että lievennystoimenpiteet esitetään Natura-arvioinnissa hyvin yleispiirteisesti eikä viherkäytävän toteutustapaa arvioinnissa yksityiskohtaisesti kuvata. Metsähallitus katsoo, että viheryhteys on sovitettava yhteen alueen muun maankäytön kanssa, jotta yhteys on tosiasiallisesti toimiva. Viheryhteyden katkeamisen esimerkiksi metsätaloustoiminnan vuoksi voi olla perusteltua muodostaa useampia viheryhteyksiä.

Metsähallitus katsoo, että, mikäli hanketta edistetään vaihtoehdon P_H-J osalta, tulee Natura-arviointia täydentää yksityiskohtaisella kuvauksella tavasta, joilla hankkeen vaikutuksia liito-oravaan tullaan viherkäytävien avulla lieventämään ja suljetaan edelleen pois merkittävät vaikutukset lajin esiintymiseen. Muiden hankevaihtoehtojen (P_H-I ja P_G-I) vaikutukset liito-oravaan ovat pienempiä eikä hanke aiheuta

todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia lajin esiintymiseen Petkelsuon Natura-alueella.

Stormossen (FI0100018, SAC)*Luontodirektiivin luontotyypit*

Suunniteltu voimajohto ohittaa Natura-alueen Stormossenin suoalueen pohjoispuolella lähimmillään noin 100 metrin etäisyydellä Natura-alueesta. Natura-arvioinnin mukaan hankkeen keskeinen vaikutus on nykyisen johtokäytävän leventyminen 39 metrillä.

Hankkeen vaikutuksia Stormossenin Natura-alueeseen arvioidaan Metsähallituksen biotooppikuvien sekä karttatarkastelun perusteella. Kasvillisuuden ominaispiirteitä voimajohtokäytävän ja Natura-alueen välisellä alueella ei arvioinnissa kuvata, minkä vuoksi voimajohtokäytävän raivaamisen vaikutusta mm. valaistusolosuhteisiin ei ole on Natura-arvioinnin perusteella mahdollista arvioida. Metsähallitus huomauttaa, että osuus, jossa voimajohto ohittaa Stormossenin Natura-alueen, on inventoitu voimajohtohankkeen luontoselvityksessä (Ramboll Finland Oy, päiväys 30.10.2025) ja alueelle on rajattu mm. uhanalaisia suoluontotyyppejä. Tätä aineistoa ei Natura-arvioinnissa hyödynnetä.

Arvioinnin mukaan hankkeella voi kielteisiä vaikutuksia keidassuot-luontotyyppiin (7110). Vaikutusten ei kuitenkaan arvioitu olevan merkittäviä, koska suoalueen vesitalouteen ei arvioinnin mukaan kohdistu muutoksia (pintavalunnan lisääntymisen lisäksi) sekä mahdolliset pölyämisvaikutukset todennäköisesti pidätyvät Natura-alueen ja johtokäytävän väliin jäävään latvukseen. Metsähallitus katsoo, että johtopäätös on perusteltu eikä hanke heikennä todennäköisesti merkittävästi keidassuot-luontotyyppien esiintymistä Stormossenin Natura-alueella.

Metsähallitus huomauttaa, että Natura-arviointi ei huomioi luontotyyppejä, jotka esiintyvät päällekkäin muiden luontodirektiivin luontotyyppien kanssa. Metsäluhdet (9080) ja puustoiset suot (91D0) esiintyvät Stormossenin Natura-alueella pääasiassa nk. 2. luontotyyppinä yhdessä keidassoiden kanssa. Metsäluhtia ja puustoisia soita esiintyy myös Stormossenin suoalueen pohjoisreunassa lähimmillään 100–150 metrin etäisyydellä voimajohtokäytävästä. Arvioinnissa näitä luontotyyppejä ei erikseen tarkastella, vaikka niihin kohdistuvat vaikutukset ovat todennäköisesti vähintään yhtä suuret kuin keidassoiden osalta. Erityisesti metsäluhtakuviot ovat Natura-alueen pohjoisosissa melko pienialaisia, minkä vuoksi voimajohtokäytävän edellyttämä

puuston raivaus ja siitä aiheutuva reunavaikutus voivat olla keidassoita merkittävämpi vaikutusmekanismi.

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointia tulee metsäluhtien (9080) ja puustoisten soiden (91D0) osalta täydentää vastaavalla kuvauksella hankkeen vaikutuksista kuin keidassoiden osalta. Arvioinnissa tulee lisäksi hyödyntää alueella tehtyjä luontoselvityksiä ja kuvata niiden perusteella kasvillisuuden ominaispiirteet Natura-alueen reunassa sekä suunnitellun voimajohtokäytävän sijainti suhteessa erityisesti metsäluhtakuvioihin.

Nuukio (FI0100040, SAC/SPA)

Luontodirektiivin luontotyypit

Metsähallitus katsoo, ettei suunnitellulla hankkeella ole heikentävää vaikutusta Nuukion Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin, koska suunniteltu voimajohtokäytävä sijoittuu kokonaisuudessaan Natura-alueen ulkopuolelle yli kilometrin päähän Natura-alueen rajasta.

Saukko, kirjoverkkoperhonen

Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätökset ovat saukon ja kirjoverkkoperhosen osalta asianmukaiset eikä hankkeella ole merkittävää vaikutusta lajien esiintymiseen Nuukion Natura-alueella.

Liito-orava

Liito-orava on suojeluperusteena Nuukion Natura-alueella. Arvioinnin mukaan hanke ei aiheuta merkittävää heikennystä Natura-alueen liito-oravalle, koska voimajohtolinjan läheisyydessä ei arvioida olevan Natura-alueella elävien liito-oravien elinpiiriä.

Suunniteltu voimajohto (vaihtoehdot P_V-W–P_Y-Z) sijoittuu Nuukion Natura-alueen luoteispuolelle. Voimajohto sijoittuu tällä reittisuudella olemassa olevan voimajohdon viereen ja hankkeen keskeinen vaikutus on Natura-arvioinnin mukaan johtokäytävän leveneminen 39 metrillä. Nuukion Natura-alueella esiintyvien liito-oravien liikkumista suunnitellun voimajohtokäytävän suuntaan rajoittavat jo nykyisin alueen järvet (erityisesti Tervalampi ja Poikkipuoliainen) sekä Tervalammen asutus ja maatalousalueet.

Metsähallitus yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn johtopäätökseen, ettei suunnitellulla hankkeella ole todennäköisesti merkittävää vaikutusta liito-oravan esiintymiseen Nuuksion Natura-alueella. Metsähallitus kuitenkin huomauttaa, että erityisesti Nuuksion Natura-alueen osalta ihmistoimintojen suuri määrä Natura-alueen ympäristössä sekä useat alueelle suunnitellut hankkeet voivat yhdessä heikentää liito-oravakannan tilaa alueella, mikäli lajin liikkumismahdollisuudet Natura-alueen ja sitä ympäröivien metsäalueiden välillä heikkenevät. Arviointia hankkeiden yhteisvaikutuksista liito-oravan kulkuyhteyksiin ei Natura-arviointiin ole sisällytetty.

Metsähallitus katsoo, että Nuuksion liito-oravapopulaation turvaamisen kannalta suunnitellussa hankkeessa olisi perusteltua selvittää mahdollisen viherkäytävän toteuttamista erityisesti Natura-alueen pohjoispuoliselle Salmen alueelle (Natura-alueen ulkopuolella), jossa liito-oravaa havaintotietojen perusteella säännöllisesti esiintyy ja josta on edelleen ainakin ilmakuvien perusteella olemassa metsäyhteys pohjoisen suuntaan.

Lintudirektiivin lajit

Suunniteltu voimajohtohanke sijoittuu Natura-alueen ulkopuolelle yli kilometrin päähän Natura-alueesta. Nuuksion Natura-alueen suojeluperusteena oleva lintulajisto muodostuu pääosin metsä- ja suoympäristöille ominaisista lajeista, joille yhtenäiset metsä- ja suoalueet ovat keskeinen elinympäristö. Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole suoraa vaikutusta lintulajeihin käyttämiin elinympäristöihin eikä hankkeen toteuttaminen lisää häiriövaikutuksia em. alueisiin. Metsähallitus katsoo, että myös Natura-alueen suojeluperusteena olevien lintulajien törmäysriskit on suunnitellun voimajohdon osalta mahdollista arvioida vähäisiksi huomioiden reittivaihtoehdon etäisyys sekä voimajohdon sijoittuminen olemassa olevan voimajohdon viereen.

Natura-arvioinnissa ei tunnisteta hankkeita, joiden kanssa suunnittelulla hankkeella arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia. Tätä johtopäätöstä ei Natura-arvioinnissa kuitenkaan erityisesti perustella. Metsähallitus huomauttaa, että Nuuksion Natura-aluetta ympäröivien alueiden tiivistyvä rakentaminen ja sen aiheuttamat muutokset ekologisiin yhteyksiin on tunnistettu merkittäväksi riskitekijäksi alueen luontoarvoille Nuuksion kansallispuiston hyväksyttävänä olevassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Näitä vaikutuksia on myös tarkasteltu hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä laaditussa Natura-arvioinnissa (Sitowise 1.11.2022). Vaikka suunnitellun voimajohtohankkeen vaikutukset eivät todennäköisesti yksinään heikennä

merkittävästi Nuuksion Natura-alueen ekologisia yhteyksiä, lisää hanke yhdessä muiden alueen ympäristöön sijoittuvien maankäyttöhankkeiden (mm. kaavoitus, tie- ja ratahankkeet, voimajohdot) kanssa rakentamistoimintaa alueella.

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa ei tunnisteta luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla hankkeiden yhteisvaikutuksia Nuuksion Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin. Erityisesti yhteisvaikutukset kohdistuvat erämaa-alueita suosiviin lintulajeihin (mm. metso), joiden säilymistä ei ole mahdollista turvata huomioimalla lajin esiintyminen Natura-alueella vaan joiden kannalta Natura-alueen ja sen ympäristöön sijoittuvien metsäalueiden kytkeytyneisyys on merkittävässä roolissa.

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointia tulee Nuuksion metsälinnuston (mutta osaltaan myös liito-oravan) osalta täydentää yhteisvaikutusten arvioinnilla, jossa huomioidaan suunnitellun voimajohtohankkeen lisäksi muut Natura-alueen ympäristöön sijoittuvat maankäyttöhankkeet.

Kalkkilammi-Sääksjärvi FI0100056, SAC)

Luontodirektiivin luontotyyppit

Suunniteltu voimajohto ohittaa Natura-alueen Sääksjärven luoteispuolella lähimmillään noin 100 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Johtokäytävän ja Natura-alueen väliin sijoittuu pääosalla matkaa Hangonväylä (VT 25). Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätökset ovat Kalkkilammi-Sääksjärven luontotyyppien osalta perustellut eikä hankkeella ole todennäköisesti merkittävää vaikutusta luontodirektiivin luontotyyppisiin Natura-alueella. Metsähallitus katsoo, että voimajohtokäytävän sijoittuminen olemassa valtatie toiselle puolelle Natura-alueeseen verrattuna pienentää hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppien osalta.

Torsgårdin metsä (FI0100100, SAC)

Vaikutukset luontotyyppisiin

Suunniteltu voimajohtokäytävä sijoittuu Torsgårdin metsän Natura-alueen itäpuolelle lähimmillään noin 40 metrin (vaihtoehto I_B-C_I) tai 800 metrin (I_B-C_i) päähän Natura-alueen rajasta. Hanke edellyttää näiden reittivaihtoehtojen osalta uuden voimajohtokäytävän rakentamista maastoon. Voimajohtokäytävä sijoittuu Natura-

alueen läheisyydessä osin metsävaltaiselle kivennäismaa- ja kallioalueelle ja osin maatalousympäristöön. Natura-arvioinnin mukaan voimajohton toteuttamisella ei ole vaikutusta Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin.

Metsähallitus toteaa, että hankevaihtoehto I_B-C_I sijoittuu Torsgårdin metsän Natura-alueen välittömään läheisyyteen ja suunniteltu johtoalue tulee ulottumaan hyvin lähelle Natura-alueen reunaa. Voimajohtohankkeen luontoselvityksissä (Ramboll Finland Oy, päiväys 30.10.2025) Natura-alueen rajautuvat alueet, joille johtokäytävää suunnitellaan, ovat pääosin luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kangasmetsiä, joilta on myös mm. vanhoja havaintoja liito-oravasta. Reittivaihtoehto I_B-C_I sijoittuu Natura-alueen läheisyydessä jyrkkäpiirteiselle alueelle Natura-alueeseen viettävään rinteeseen, minkä vuoksi johtokäytävän raivaaminen ja johtopylväiden toteuttaminen aiheuttaa todennäköisesti tavanomaista johtokäytävärakentamista suurempia vaikutuksia alueen metsäluontoon. Koska voimajohtokäytävä sijoittuu kokonaisuudessaan Natura-alueen ulkopuolelle, on hanke Metsähallituksen näkemyksen mukaan todennäköisesti mahdollista toteuttaa ilman merkittävää vaikutusta alueen luontotyypeihin. Hankkeen toteutuksessa tulee kuitenkin kiinnittää huomiota alueen ominaispiirteisiin ja varmistua siitä, että raivaus- ja maanrakennustoimet pystytään rajaamaan kokonaisuudessaan Natura-alueen ulkopuolelle.

Reittivaihtoehto I_B-C_i sijoittuu vaihtoehtoon I_B-C_I verrattuna kauemmas Natura-alueesta. Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätökset ovat tämän hankevaihtoehtoon osalta perusteltuja eikä vaihtoehdolla I_B-C_i ole merkittäviä vaikutuksia luontodirektiivin luontotyypeihin Torsgårdin metsän Natura-alueella.

Liito-orava

Liito-orava on Torsgårdin Natura-alueen suojeluperustelaji. Arvioinnin mukaan hanke aiheuttaa ilman lieventäviä toimenpiteitä merkittävää heikennystä Natura-alueen liito-oravalle. Metsähallitus huomauttaa, että liito-oravan osalta Natura-arvioinnissa ei selkeästi eritellä, arvioidaanko vaikutusten olevan merkittäviä molempien hankevaihtoehtojen (I_B-C_I, I_B-C_i) osalta. Sen sijaan arvioinnissa todetaan ainoastaan vaihtoehtoon I_B-C_I olevan huonompi kuin vaihtoehto I_B-C_i.

Metsähallitus toteaa, että Torsgårdin metsän Natura-alueelta on olemassa runsaasti liito-oravahavaintoja. Metsähallituksella ei kuitenkaan ole yksityiskohtaista tietoa Natura-alueen liito-oravatilanteesta, koska lajin esiintymistä ei ole alueella kattavasti kartoitettu. Natura-alue sijoittuu alueelle, jolla liito-oravan kannalta potentiaalisia

elinympäristöjä on melko vähän tarjolla maatalousvaltaisten alueiden sekä alueella tehtyjen metsätaloustoimien vuoksi. Natura-alueen lisäksi alueelta tunnetaan säännöllisiä liito-orahavaintoja alueen pohjoispuoliselta Övitsbybergetiltä. Arvioinnin mukaan puustoinen kulkuyhteys Övitsbybergenin ja Torsgårdin Natura-alueen välillä on heikko ja se mahdollisesti katkeaa jo nykyisin Yövilän laajojen peltoalueiden vuoksi.

Metsähallitus toteaa, että hankevaihtoehto I_B-C_I sijoittuu Torsgårdin metsän Natura-alueen välittömään läheisyyteen alueelle, joka on voimajohtohankkeen luontoselvityksessä arvioitu osaltaan liito-oravan kannalta potentiaalisesti elinympäristöksi (Natura-arviointi, Kuva 5). Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään (KHO:2018:151) todennut, että Natura-arvioinnissa tulee varsinaisen Natura-alueen ohella huomioida alueen suojeluperusteena olevien lajien kannalta merkittävät elinympäristöt Natura-alueen ympärillä. Metsähallitus katsoo, että vaihtoehdon I_B-C_I mukaisen voimajohtokäytävän raivaaminen kaventaa liito-oravalle potentiaalista elinympäristöä Torsgårdin Natura-alueen välittömässä läheisyydessä, millä voi olla kulkuyhteyksien heikkenemisen lisäksi olla suoria vaikutuksia liito-oravalle soveltuvien elinympäristöjen pienenemisen vuoksi. Metsähallitus katsoo, ettei merkittävä vaikutusta liito-oravaan voida tältä osin sulkea pois viherkäytävien suunnittelulla ottaen huomioon metsäluonnon pirstoutuneisuus sekä -oravalle soveltuvien alueiden vähyys Natura-alueen ympäristössä.

Vaihtoehto I_B-C_i sijoittuu kauemmas Torsgårdin metsän Natura-alueesta, eikä hankevaihtoehto vaikuta Metsähallituksen näkemyksen suoraan liito-oravan esiintymiseen Natura-alueella. Metsähallitus kuitenkin katsoo Natura-arvioinnissa lausutun mukaisesti, että myös tällä vaihtoehdolla voi olla haitallisia vaikutuksia liito-oravaan lajin kannalta tärkeiden kulkuyhteyksien heikkenemisen kautta. Metsähallitus katsoo, että hanke voi vaikuttaa erityisesti liito-oravan kannalta tärkeään, mutta jo nyt mahdollisesti merkittävästi heikentyneeseen kulkuyhteyteen Torsgårdin metsän Natura-alueelta pohjoiseen tai koilliseen Övitsbybergenin suuntaan. Mikäli em. kulkuyhteys on edelleen käyttökelpoinen, voi suunniteltu hanke ja uuden johtokäytävän raivaaminen aiheuttaa yhteyden lopullisen katkeamisen ja lisätä merkittävästi Natura-alueella esiintyvä liito-oravapopulaation eristymistä.

Natura-arvioinnissa vaikutuksien lieventämiseksi esitetään viheryhteyden muodostamista voimajohtokäytävän ali. Metsähallitus katsoo, että lievennystoimenpiteet esitetään Natura-arvioinnissa hyvin yleispiirteisesti eikä viherkäytävän toteutustapaa kuvata arvioinnissa yksityiskohtaisesti. Mikäli hanketta edistetään vaihtoehdon I_B-C_i osalta, tulee Natura-arviointia täydentää

yksityiskohtaisella kuvauksella, miten arvioinnissa esitetty viheryhteys on tarkoitus toteuttaa, jotta sen avulla pystytään mahdollistamaan liito-oravan liikkuminen, sekä pienentää hankkeesta liito-oravaan kohdistuvia vaikutuksia. Metsähallitus katsoo, että viheryhteys on sovitettava yhteen alueen muun maankäytön kanssa, jotta yhteys on tosiasiallisesti toimiva. Metsähallitus huomauttaa, että metsätaloustoimet voivat aiheuttaa viheryhteyksien katkeamista, minkä vuoksi lievennystoimien suunnittelussa voi olla perusteltua muodostaa useampia viheryhteyksiä.

Johtopäätökset

Metsähallitus katsoo, että Inkoo-Hikiä 2*400 kV voimajohtohankkeen Natura-arvioinnit on Metsähallituksen hallinnassa olevien alueiden osalta toteutettu pääosin luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla ja arvioinnit on kohdennettu yksittäisten Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin ja lajeihin. Natura-arviointeihin liittyy kuitenkin joidenkin Natura-alueiden osalta epävarmuuksia ja täydennystarpeita, joita tulee hankkeen jatkosuunnittelussa tarkentaa merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi.

Keskeiset täydennystarpeet ovat eri Natura-alueiden osalta seuraavat:

- **Kytjä-Usmen metsäalue (FI0100051, SAC):** arviointia täydennettävä liito-oravaan kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinojen osalta
- **Meiko-Lappträsk (FI0100021, SAC):** Natura-arviointia täydennettävä yhteisvaikutusten osalta koskien erityisesti liito-oravan kulkuyhteyksien turvaamista.
- **Petkelsuo (FI0100053, SAC):** arviointia täydennettävä vaihtoehdossa P_H-J liito-oravaan kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinojen osalta.
- **Nuoksio (FI0100040, SAC/SPA):** Natura-arviointia täydennettävä erityisesti metsälinnustoon sekä liito-oravaan kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta.
- **Stormossen (FI0100018, SAC):** arviointia täydennettävä metsäluhtien (9080) ja puustoisten soiden (91D0) osalta, joiden esiintymistä ei ole Natura-arvioinnissa kattavasti huomioitu
- **Kalkkilampi-Sääksjärvi (FI0100056, SAC):** arviointi riittävä eikä merkittäviä vaikutuksia alueen suojeluperusteisiin todennäköisesti aiheudu
- **Torsgårdin metsä (FI0100100, SAC):** Vaihtoehdon I_B-C_I osalta merkittäviä vaikutuksia ei voida liito-oravan osalta sulkea pois lajille soveliaiden elinympäristöjen kaventumisen sekä kulkuyhteyksien

heikkenemisen vuoksi. Vaihtoehdossa I_B-C_i vaikutukset pienempiä.
Tämänkin vaihtoehdon osalta arviointia täydennettävä liito-oravaan
kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinojen osalta.

Lausunnon valmistelusta ovat vastanneet maankäytön erityisasiantuntijat Asko Ijäs ja
Saara Airaksinen Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 22.12.2025

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Kirjallisuus: Ito F. ym. 2025: Population structure of the endangered Siberian flying squirrel
Pteromys volans revealed by genomic and mitochondrial data. *Wildlife Biology* 2025:
e01464 (doi: 10.1002/wlb3.01464)